

VABAÜHENDUSTE EETIKAKOODEKS

Vabaühendused väärtustavad ausust, võrdsust, väärikust, avatust, solidaarsust, koostöömeelsust, mitmekesisust ja usaldusväärsust ning tegutsevad nendest väärtustest lähtudes. Nende koostöö põhineb heatahtlikul partnerlusel, vastastikusel lugupidamisel ja tunnustamisel. Vabaühenduste kohus on anda oma panus turvalise, tasakaalustatud ja hooliva ühiskonna kujundamisse.

Oma igapäevases tegevuses lähtuvad vabaühendused Eesti Vabariigis kehtivatest seadustest ja teistest õigusaktidest. Eetikakoodeks sätestab vabaühenduste väärrika tegutsemise põhimõtted, mille järgimine tõstab ühenduste ja mittetulundussektori usaldusväärsust ühiskonnas.

Vabaühenduste tegevuse eetilised põhimõtted

Demokraatlik juhtimine ja toimimine

1. Vabaühendusel on selge ja arusaadav missioon. Vabaühendus järgib oma missiooni täitmisel põhikirja, sisemisi dokumente ja organisatsiooni toimimisstandardeid.
2. Vabaühendus väljendab ja esindab inimeste erinevaid huvisid ja vajadusi. Vabaühendus kaasab inimesi rahvahariduse, osalusdemokraatia, eestkoste ja muude vormide kaudu kodanikuühiskonna edendamisse.
3. Vabaühendus kui ühiskonnaliikmete vabatahtlik ühendus väärtustab oma liikmeid, kindlustab ühenduse demokraatliku juhtimise, hoiab ühenduse juhtivkogud ja töötajad vastutavana, reageerib nende väärtegadele.

4. Vabaühendus peab inimeste kaasamist ja vabatahtlikku tööd kodanikuühiskonna alustalaks, väärtustab kodanikke ja nende vabatahtlikku tööd.
5. Vabaühendus püüdleb järjekindlalt oskusliku tegutsemise, professionaalsuse ja täiuslikkuse poole, et saavutada parimaid töötulemusi.
6. Vabaühendus, saades vahendid oma tegevuseks peamiselt toetajatelt ja annetajatelt, kasutab saadud vahendeid otstarbekalt ja sihipäraselt.

Kodanikujulgus ja hoolivus

7. Vabaühendus ilmutab kodanikujulgust võitluses ühiskonnas esineva ebaõigluse vastu.
8. Vabaühendus, nähes seadustes ja teistes õigusaktides ning nende rakendamises ebapädevust ja ebaõiglust, teeb tööd nende muutmiseks.
9. Vabaühendus ei kasuta ega propageeri vägivalda oma seisukohtade väljendamiseks, eesmärkide ja avalikkuse tähelepanu saavutamiseks.

Vahendite ja vara heaperemehelik ning säästlik kasutamine

10. Vabaühendus kasutab loodus-, inim- ja vaimuvara ning ainelisi ja varalisi vahendeid heaperemehelikult ning säästlikult, arvestades tänaste ja tulevaste põlvete vajadustega.
11. Vabaühendus lähtub nii taotleja kui toetajana headest rahastamistavadest, eelarvete põhjendatusest ja läbipaistvusest ning hoidub topeltrahastamisest.

Vastutus ja aruandmiskohustus

12. Vabaühendus annab oma tegevusest aru ning vastutab asutajate, liikmete, toetajate, annetajate ja avalikkuse ees.

13. Vabaühendus peab oluliseks aruandevalmidust, mille tagab oskusjuhtimine, sisemine aruandlus ja juhendumine heast raamatupidamistavast.
14. Vabaühendus avalikustab oma tegevuse sisulise ja rahalise aruande vähemalt kord aastas.

Avatus ja läbipaistvus

15. Informatsioon vabaühenduse missiooni, liikmeskonna, tegevuse ja rahastamise kohta peab olema avalik ja arusaadav.
16. Vabaühendus suhtleb avatult ja otsekoheselt oma nime all ega tegutse anonüümselt.
17. Vabaühendus on avatud uutele ideedele ja erinevatele seisukohtadele ning koostööle ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Sõltumatus ja huvide konflikti vältimine

18. Vabaühendus on oma eesmärgiseadmistes, otsustes ja tegevuses sõltumatu ning hoidub sattumast erakonna, avaliku institutsiooni või äriühingu kontrolli alla, millega ta kaotab oma sõltumatuse ja avalikes huvides tegutsemise võime.
19. Vabaühendus ja seal tegutsevad isikud hoiduvad sattumast huvide konflikti. Huvide konflikti ilmnemisel võtab ühendus tarvitusele vajalikud abinõud selle lõpetamiseks.

Sõnapidamine ja ideede autorluse tunnustamine

20. Vabaühendus peab kinni nii kirjalikest lepingutest kui suulistest kokkulepetest.
21. Vabaühendus austab teiste ühenduste ideede ja projektide autorlust.

Sallivus

22. 22. Vabaühendus tunnustab mõtteviiside erinevust, ühenduste ja nende eesmärkide mitmekesisust.

23. 23. Vabaühendus ei halvusta ega laima teisi ühendusi, nende seisukohti ja neis tegutsevaid isikuid.

*Vastu võetud Eesti Mittetulundusühenduste Ümarlaua Suurkogul 7. aprillil 2002. aastal
Tartus*